

Haberler > Yazarlar > Sedat ERGİN > 15 Temmuz kalkışmasından S-400'lere uzanan yol

Sedat Ergin

15 Temmuz kalkışmasından S-400'lere uzanan yol

23 Temmuz 2019

BUNDAN üç yıl önce gerçekleştirilen darbe girişiminin ana karargâhı Akıncı üssüydü. Adil Öksüz, Kemal Batmaz gibi darbenin karar alma sürecinde önemli rol oynayan FETÖ'nün sivil imamları Akıncı'da pistin kuzeydoğu ucundaki 143. Filo'da üslenmişlerdi. Ankara'nın üzerine ölüm yağdıran F-16 uçakları bu üstten havalanmıştı o gece.

Örneğin, Gölbaşı'nda Emniyet Özel Harekât Merkezi'ni bombalayarak 44 polisi şehit eden F-16 uçağı Akıncı'dan kalkmıştı.

Darbedeki sicilleri nedeniyle buradaki üç filo 15 Temmuz'dan sonra lağvedilmiş ve üssün statüsü bir tuğgeneralin başında bulunduğu 'Ana Jet Üssü Komutanlığı'ndan, bir albayın görevlendirildiği 'Meydan Komutanlığı'na indirilmişti. Üssün adı da Akıncı'dan 1995'e kadar kullanıldığı şekliyle Mürted'e çevrilmişti.

Tarihin cilvesine bakın ki, kalkışmadan tam üç yıl geçtikten sonra bu üssün dört kilometre uzunluğundaki pisti, bugünlerde Rusya'dan gelen S-400 hava savunma sistemlerini taşıyan dev askeri kargo uçaklarının iniş ve kalkışlarına sahne oluyor.

Darbenin üçüncü yıldönümünde bu üssü kullanan askeri uçakların işlevlerindeki değişim ve yeni konukların milliyeti muazzam bir sembolizm taşıyor.

AK Parti kadrolarının arkasında ABD'nin olduğuna inandıkları 15 Temmuz darbe girişiminin karargâhı olan üssün, bugün Rus yapımı S-400 sistemlerinin ilk partisine ev sahipliği yapmakta oluşu başlı başına anlamlıdır.

Kuşkusuz, zamanlama konusunda da aynı gözlemi yapmak mümkün. Hatırlanacağı gibi, Antonov An-124 tipi ilk nakliye uçağı Mürted'e 12 Temmuz Cuma günü inmişti. Sonraki günlerde Rusya'dan kargo uçağı trafiğinin sürmesi sonucu S-400 teslimatı ile 15 Temmuz anma törenleri çakışmıştı. Buradaki örtüşme kuşkusuz bir tesadüf değildi.

*

Aslında 15 Temmuz'un S-400'lerle ilişkilendirilmesi Cumhurbaşkanı **Recep Tayyip Erdoğan**'ın resmi söyleminde de dolaylı bir şekilde karşımıza çıktı bu yıl. Örneğin, **Erdoğan**'ın geçen 15 Temmuz pazartesi günü gerek sabah Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde gerek akşam İstanbul Atatürk Havalimanı'ndaki anma törenlerinde yaptığı konuşmalarda S-400'lere kuvvetli vurgular vardı.

Erdoğan, darbe girişimi gecesini F-16'lar tarafından bombalanan bölümleri üzerinde yeniden inşa edilen Ankara Emniyet Müdürlüğü'nün açılış törenindeki konuşmasında şehitlerden söz ederken, konuyu ekonomi, güvenlik, savunma sanayi, dış politikada attıkları adımlara getirerek şöyle dedi:

“İşte şu anda S-400'lerimizi almaya başladık. ‘Alamazlar’ dediler, ‘Onları bir yerlere yerleştiremez’ dediler, ‘Almanız doğru olmaz’ dediler... Ve bugün itibarıyla sekizinci uçak da geldi, o da içindekileri boşaltmaya başladı... Şimdi hedef ortak üretimi Rusya ile beraber yapmak. Bunu yapacağız, daha ileri gideceğiz.”

Cumhurbaşkanı, aynı ifadeleri akşam İstanbul'da da büyük ölçüde tekrarladi, bu kez sözlerine yeni unsur olarak **“Biz dik durduk, dikleşmedik. Ama biz Türküz, verdiğimiz sözün arkasında dururuz, durduk...”** eklemesini yaptı.

*

15 Temmuz anmalarının Türk milliyetçiliği vurguları altında S-400'lerin teslimatıyla iç içe geçmesi ABD'nin saygın gazetelerinden The New York Times'ın da altını çizdiği bir noktaydı. Gazetenin İstanbul muhabiri **Carlotta Gall**'ın geçen salı günü bu konuda çıkan yazısındaki şu satırlar dikkat çekiciydi:

“Bu anlaşmanın (S-400) altında yatan bir mesaj varsa, o da Erdoğan'ın 2016'daki kanlı gecede kendisini devirmeyi amaçlayan kalkışmanın gerisinde Washington'un olduğu yolundaki kökleşmiş şüphesidir.”

Bu durumda S-400'lerin gelişi Cumhurbaşkanı açısından aynı zamanda 15 Temmuz darbe girişimi nedeniyle ABD'ye verilen bir karşılık olmaktadır.

*

Gerçekten de ABD yönetiminin 15 Temmuz gecesi darbenin kınanması konusunda süratli bir tutum sergilememesi, hükümete destek açıklamasının beklenen kuvvette olmaması Ankara'da Washington'un tutumu ile ilgili ciddi soru işaretlerine yol açmıştı.

Erdoğan da kalkışmadan kısa bir süre sonra 29 Temmuz'da bazı ABD'li generalleri yaptıkları açıklamalar nedeniyle “**darbecilerin yanında yer almakla**” suçlamış, “**Zaten darbeci senin ülkende, darbeciyi senin ülkende zaten besliyorsunuz, bu zaten ortada**” sözleriyle ABD'ye de doğrudan bir eleştiri yöneltmişti.

Sonraki süreçte ABD yönetiminin **Fethullah Gülen** ve diğer FETÖ mensuplarının iadesi konusunda Türkiye'ye yardımcı bir tutum sergilememesi, AK Parti kadrolarının ABD'nin kalkışmanın arkasında olduğu yolundaki kanaatini iyice güçlendirmiştir. Bu kanaat ABD'nin PKK'nın Suriye'deki uzantısı PYD/YPG'yı kendisine İŞİD'e karşı sahada askeri müttefik seçmesinin Ankara'da yarattığı güvensizlikle birleştiğinde ilişkilerin havası iyice bozulmuştur.

Rusya'dan S-400'lerin alınması kararı Ankara ile Washington arasında yerleşen bu olumsuz iklimin bir türevi olarak ortaya çıkmıştır. Türkiye-ABD ilişkileri 15 Temmuz'dan kaynaklanan şüphelerin de gölgelemediği, güvene dayanan sağlıklı bir zeminde yürüyor olsaydı, Ankara'nın S-400 gibi arayışlara girmesi söz konusu olmayabilirdi.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#) [Twitter](#) [RSS](#)

Kişisel Verilerin Korunması

Hürriyet Kurumsal

Bize Ulaşın

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş.